

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia. Muutoksilla pantaisiin täytäntöön lain perustana olevaan direktiiviin tehdyt muutokset, joilla otetaan käyttöön rajatylittäviä tilanteita varten annettavia ennakkopäätöksiä sekä ennakkohinnoittelusopimuksia koskeva pakollinen automaattinen tietojenvaihto.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi myös verotusmenettelystä annettua lakia, rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia ja ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annettua lakia, joissa mainittaisiin direktiivin muutos.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Virka-apudirektiivi.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	4
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	4
4 ASIAN VALMISTELU.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 DIREKTIIVIN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	6
2 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	9
2.1 Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta.....	9
2.2 Laki verotusmenettelystä.....	10
2.3 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta.....	10
2.4 Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta.....	10
3 VOIMAANTULO.....	10
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	10
LAKIEHDOTUKSET.....	12
1. Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	12
2. Laki verotusmenettelystä annetun lain 17 b §:n muuttamisesta.....	14
3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta.....	15
4. Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta.....	16
LIITE.....	17
RINNAKKAISTEKSTIT.....	17
1. Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	17
2. Laki verotusmenettelystä annetun lain 17 b §:n muuttamisesta.....	19
3. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta.....	20
4. Laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta.....	22

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Virka-apudirektiivi

Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä on 1 päivästä tammikuuta 2013 alkaen sovellettu 15 päivänä helmikuuta 2011 annettua neuvoston direktiiviä 2011/16/EU hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, joka on implementoitu hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetulla lailla (185/2013). Virka-apudirektiiviä on muutettu neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, joka on implementoitu lailla hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta (1703/2015).

Virka-apudirektiivi kattaa kaikki jäsenvaltion, sen osa-alueen tai paikallisviranomaisen kantamat tai niiden puolesta kannetut verot, jos ne kannetaan alueella, johon perussopimuksia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 52 artiklan mukaan sovelletaan. Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät kuitenkin arvonlisävero, tulli ja valmistevero, joita varten on erilliset yhteistyötä koskevat EU-säännökset, sekä pakolliset sosiaaliturvamaksut ja eräät muut maksut.

Virka-apudirektiivin mukaiset yhteistyötavat ovat virkamiesten läsnäolo toisen jäsenvaltion hallintovirastossa ja osallistuminen hallinnollisiin tutkimuksiin, samanaikainen tarkastus, asiakirjojen tiedoksianto, palaute sekä tiedonvaihto, joka voi perustua pyyntöön tai olla omaaloitteista tai pakollista automaattista tiedonvaihtoa. Viimeksi mainittu kattaa viisi tulo- ja pääomalajia: työtulo, johtajanpalkkio, henkivakuutus tuotteet, joita muut tietojenvaihtoa koskevat unionin oikeudelliset välineet ja muut vastaavat toimenpiteet eivät kata, eläke ja kiinteän omaisuuden omistus ja tällaisesta omaisuudesta saatava tulo. Näiden tulo- ja pääomalajitietojen pitää olla saatavilla olevia ja koskea henkilöitä, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, joka tiedot antaa. Yhteistyötapoihin kuuluu myös raportoitavia finanssitilejä koskeva pakollinen automaattinen tiedonvaihto.

Tapauksissa, joissa jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on syy otaksua, että toisessa jäsenvaltiossa menetetään verotuloa, omaaloitteista tiedonvaihtoa sovelletaan jo nyt veropäätöksiin, joilla on rajatylittävä ulottuvuus ja jotka jäsenvaltio antaa tietyille verovelvolliselle tai joita se muuttaa tai uudistaa ja jotka koskevat verosäännösten tulkintaa tai soveltamista tulevaisuudessa. Tietojen omaaloitteista vaihtamista näihin tilanteisiin annettavista ennakkopäätöksistä sekä ennakkohinnoittelusopimuksista häittää kuitenkin muun muassa se, että päätöksen antavalla jäsenvaltiolla on valta harkita, mille muille jäsenvaltioille tiedot annetaan.

Suomen ja muiden jäsenvaltioiden välinen virka-apu veroalalla voi perustua myös Suomen ja jäsenvaltioiden välillä sovellettaviin tulo- tai perintöverosopimuksiin, erillisiin virka-apusopimuksiin, Pohjoismaiden välillä virka-avusta veroasioissa tehtyyn sopimukseen (SopS 37/1991) ja Euroopan neuvoston ja OECD:n laatimaan, veroasioissa annettavaa keskinäistä virka-apua koskevaan yleissopimukseen (SopS 21/1995 ja SopS 40/2011). Lisäksi virka-apua voidaan pyytää seuraavien säädösten mukaan: neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010 hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla, neuvoston asetus (EU) N:o 389/2012 hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o

HE 203/2016 vp

2073/2004 kumoamisesta ja neuvoston direktiivi (2010/24/EU) keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä (laki 1526/2011).

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 b §:n (Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta) mukaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä 2014/107/EU, tarkoitetun raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on annettava Verohallinnolle direktiivin soveltamiseen tarvittavat tiedot ja noudatettava direktiivissä näille finanssilaitoksille asetettuja velvoitteita ja niissä määriteltyä huolellisuusmenettelyä raportoitavien tilien tunnistamisessa. Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 ja 13 §:n mukaan eräiden Suomesta toiseen ETA-jäsenvaltioon maksettavien varainjakojen verovapauden ja luonnollisen henkilön vaatimuksesta verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä tapahtuvan osingon verottamisen eräs (vaihtoehtoinen) edellytys on virka-apudirektiivin soveltuvuus. Ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/1994) 2 a §:n mukaan virka-apudirektiivin soveltuvuus on eräs (vaihtoehtoinen) edellytys sille, ettei lakia sovelleta ETA-jäsenvaltiossa asuvaan ulkomaiseen yhteisöön.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön 8 päivänä joulukuuta 2015 annettu neuvoston direktiivi 2015/2376/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla.

Direktiivi ehdotetaan implementoitavaksi käyttämällä valtiosopimusten voimaansaattamisessa käytettyä niin sanottua sekamuotoisen voimaansaattamislain kaltaista sekamuotoista täytäntöönpanolakia. Blankettimuotoisen täytäntöönpanosäännöksen mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina noudatettavia. Tämän täytäntöönpanosäännöksen lisäksi lakiehdotus sisältää ainoastaan direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeelliset soveltamisalaa ja yhteistyömuotoja koskevat säännökset.

Direktiivillä otetaan EU-jäsenvaltioiden välillä käyttöön ennakko hinnoittelusopimuksia ja rajatylittäviä tilanteita varten annettavia ennakkopäätöksiä koskeva pakollinen automaattinen tiedonvaihto.

3 Esityksen vaikutukset

Esitys laajentaa veroasioita koskevan tiedonvaihdon ennakko hinnoittelusopimukseen ja rajatylittäviä tilanteita varten annettaviin ennakkopäätöksiin.

Tiedonvaihto tapahtuu jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä. Vaihdeettavat tiedot ovat selvitetävissä Verohallinnon ja muutoksenhakuinstanssien antamista ennakkopäätöksistä ja Verohallinnon tekemistä ennakko hinnoittelusopimuksista. Tiedonvaihto ei aiheuta lisäkustannuksia verovelvollisille, joita voivat direktiiviä sovellettaessa olla vain yritykset.

Tällaisia ennakkoratkaisuja annetaan Suomessa vuosittain ainakin noin 200. Ne ovat sisällöltään tapauskohtaisia, joten esityksen verotuottoja ja -kuluja, samoin kuin henkilöstöä koskevia

vaikutuksia, ei voida ennalta tarkasti arvioida. Sitä, kuinka paljon tällaisia ratkaisuja lähetetään muista jäsenmaista Suomeen, ei ole mahdollista arvioida.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Direktiivin sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava automaattista tietojenvaihtoa käyttäen kaikkien muiden jäsenvaltioiden vastaaville viranomaisille ja komissiolle, jos rajatylittävää tilannetta varten annettava ennakkopäätös tai ennakkohinnoittelusopimus on annettu tai sitä on muutettu tai se on uudistettu vuoden 2016 joulukuun 31 päivän jälkeen ja eräissä tapauksissa ajanjaksona, joka alkaa viisi vuotta ennen 1 päivää tammikuuta 2017.

Direktiivi 2015/2376 ei määrittele, mitä veroja uusi tiedonvaihtovelvollisuus koskee. Ennakkohinnoittelusopimus voi kuitenkin koskea vain tuloveroa, ja määritelmien ja käytettyjen termien perusteella on selvää, että silloinkin kun kyseessä ovat rajat ylittäviin tilanteisiin annettavat ennakkopäätökset, direktiiviä on tarkoitus soveltaa vain tuloveroa koskeviin päätöksiin.

1 artiklan 1 a ja 1 b kohta. Automaattisen tiedonvaihdon määritelmää virka-apudirektiivin 3 artiklan 9 kohdassa muutetaan lisäämällä viittaus 8a artiklaan, joka koskee tiedonvaihtoa ennakkopäätöksistä (1a kohta).

Virka-apudirektiivin 3 artiklaan (Määritelmät) lisätään kohdat 14—17, jotka määrittelevät eräät ennakkopäätöksiä ja -hinnoittelusopimuksia koskevat ilmaisut. Rajatylittävää tilannetta varten annettu ennakkopäätös on (14 kohta) sopimus, tiedonanto tai muu asiakirja tai toimi (myös verotarkastuksen yhteydessä annettuna, muutettuna tai uudistettuna), jolla on sama vaikutus, jos a) sen antaa (uudistaminen ja muuttaminen aina mukaan lukien) jäsenvaltion keskushallinto, veroviranomainen tai alueellinen tai hallinnollinen yksikkö tai niiden puolesta toimiva taho, myös paikallisviranomainen, riippumatta siitä, käytetäänkö sitä todella, b) se annetaan tietyille henkilölle tai henkilöryhmälle ja niillä on oikeus vedota siihen, c) se koskee sellaisen oikeudellisen tai hallinnollisen säännöksen tulkintaa tai soveltamista, joka koskee jäsenvaltion tai sen alueellisten tai hallinnollisten yksiköiden (tai paikallisviranomaisten) verotukseen liittyvien kansallisten lakien hallinnointia tai täytäntöönpanoa, d) se liittyy rajatylittävään liiketoimeen tai siihen, luoko henkilön toisella lainkäyttöalueella harjoittama toiminta kiinteän toimipaikan, ja e) se tehdään ennen liiketoimia tai toisella lainkäyttöalueella harjoitettua kiinteän toimipaikan mahdollisesti luovaa toimintaa taikka ennen sellaisen veroilmoituksen jättämistä, joka kattaa ajanjakson, jonka aikana liiketoimi tai liiketoimien sarja tapahtuu. Esimerkkejä ovat investoinnit, tavaroiden, palvelujen tai rahoituksen tarjoaminen taikka aineellisen tai aineettoman omaisuuden käyttö. Liiketoimen ei tarvitse koskea suoraan henkilöä, joka vastaanottaa rajatylittävää tilannetta varten annettavan ennakkopäätöksen (14 kohta).

Alakohdan b) mainitsema oikeus vedota sopimukseen tms. voi edellyttää sopimuksen tms. lopullisuutta kuten esimerkiksi lainvoimaisuutta.

Rajatylittävä liiketoimi on 14 kohtaa sovellettaessa a) liiketoimi tai niiden sarja, jossa kaikkien liiketoimen tai niiden sarjan osapuolten verotuksellinen kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, joka antaa rajatylittävää tilannetta varten annettavan ennakkopäätöksen, b) jonkin liiketoimen tai niiden sarjan osapuolen verotuksellinen kotipaikka on samanaikaisesti useammalla kuin yhdellä lainkäyttöalueella, c) yksi liiketoimen tai niiden sarjan osapuolista harjoittaa liiketoimintaa toisella lainkäyttöalueella kiinteän toimipaikan välityksellä ja kyseinen liiketoimi tai niiden sarja on osa kiinteän toimipaikan liiketoimintaa tai koko liiketoiminta, jolloin rajatylittävään liiketoimeen tai sarjaan kuuluvat myös järjestelyt, jotka henkilö tekee toisella lainkäyttöalueella kiinteästä toimipaikasta harjoittamansa liiketoiminnan osalta, tai d) näillä liiketoimilla tai liiketoimien sarjalla on rajatylittävä vaikutus (kohta 16).

Ennakkohinnoittelusopimuksen määritelmä (15 kohta) on ennakkopäätöksen määritelmään nähden a kohdan osalta samanlainen sillä erotuksella, että ennakkohinnoittelusopimuksen antaa yhden tai useamman (bilateraalit ja multilateraalit siirtohinnoittelusopimukset) jäsenvaltion keskushallinto tai muu edellä a kohdassa mainittu viranomainen, b kohdan osalta täysin samanlainen, ja muutoin erilainen, kun määritelmän kolmannen eli c kohdan mukaan ennakkohinnoittelusopimus määrittelee ennen etuyhteydessä keskenään olevien yritysten rajatylittäviä liiketoimia asianmukaiset perusteet niiden siirtohinnoittelun määrittämiseksi tai määrittelee voiton kohdentumisen kiinteille toimipaikoille. Etuyhteys on olemassa, kun yksi yritys osallistuu suoraan tai välillisesti toisen yrityksen johtamiseen, valvontaan tai pääomaan tai jos samat henkilöt suoraan tai välillisesti osallistuvat yritysten johtamiseen, valvontaan tai pääomaan. Siirtohinnoittajat ovat hintoja, joilla yritys siirtää fyysisiä tavaroita ja aineetonta omaisuutta tai tarjoaa palveluja siihen etuyhteydessä oleville yrityksille. Rajatylittävä liiketoimi on liiketoimi tai niiden sarja, jossa on mukana etuyhteydessä keskenään olevia yrityksiä, joista kaikkien verotuksellinen kotipaikka ei ole yhdellä ainoalla lainkäyttöalueella, tai liiketoimi tai niiden sarja, jolla on rajatylittävä vaikutus (kohta 16). Sovellettaessa 15 ja 16 kohtaa yrityksellä tarkoitetaan kaikkia liiketoiminnan harjoittamisen muotoja (kohta 17).

1 artiklan 3 kohta. Direktiiviin lisätään 8 a artikla, Rajatylittäviä tilanteita varten annettavia ennakkopäätöksiä sekä ennakkohinnoittelusopimuksia koskevan pakollisen automaattisen tietojenvaihdon soveltamisala ja ehdot, ja 8 b artikla, Automaattista tietojenvaihtoa koskevat tilastot.

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on (1 kohta) ilmoitettava (automaattisella tiedonvaihdoilla) kaikkien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle, jos rajatylittävää tilannetta varten annettava ennakkopäätös tai ennakkohinnoittelusopimus on annettu 31 päivän joulukuuta 2016 jälkeen. Tämä koskee (2 kohta) myös samanlaisia ennakkopäätöksiä ja -hinnoittelusopimuksia, jotka on annettu ajanjaksona, joka alkaa viisi vuotta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 eli 1 päivästä tammikuuta 2012 aina 31 päivään joulukuuta 2016 asti. Jos päätös on silloin annettu 1 päivän tammikuuta 2012 ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä aikana, tiedot pitää toimittaa vain jos ne olivat voimassa 1 päivänä tammikuuta 2014. Jos ennakkopäätös tai -hinnoittelusopimus on annettu 1 päivän tammikuuta 2014 ja 31 päivän joulukuuta 2016 välisenä aikana, tiedot on toimitettava niiden voimassaolosta riippumatta.

Kohdassa 2 tarkoitettujen tietojen toimittamisen ulkopuolelle voidaan jättää tiedot niistä ennen 1 päivää huhtikuuta 2016 annetuista ennakkopäätöksistä ja -hinnoittelusopimuksista, jotka annetaan yksittäisille henkilöille tai henkilöiden ryhmille, pois lukien ne, jotka harjoittavat pääasiassa rahoitus- tai sijoitustoimintaa, joiden konserninlaajuinen vuosiliikevaihto, määriteltynä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta) 2 artiklan 5 kohdassa, on alle 40 000 000 euroa (tai vastaava määrä muussa valuutassa) verovuonna, joka edeltää päätösten taikka sopimusten antamispäivää (2 kohta).

Kolmansien maiden kanssa tehdyt kahden- ja monenväliset ennakkohinnoittelusopimukset eivät kuulu 8 a artiklan mukaisen tiedonvaihdon soveltamisalaan, jos se kansainvälinen verosopimus, jonka perusteella ennakkohinnoittelusopimus neuvoteltiin, ei salli tietojen paljastamista kolmansille (3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke). Tietoja tällaisista ennakkohinnoittelusopimuksista vaihdetaan 9 artiklan (Oma-aloitteinen tietojenvaihto) mukaisesti, jos ennakkohinnoittelusopimuksen neuvottelemisen perustana ollut kansainvälinen vero-

sopimus sallii tietojen paljastamisen ja kolmannen maan toimivaltainen viranomaisena antaa luvan siihen (3 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke). Jos tällainen ennakkohinnoittelusopimus jää tiedonvaihdon ulkopuolelle 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti, 8 a artiklan 6 kohdassa yksilöityjä tietoja, joihin viitataan siinä pyynnössä, joka johti kahden- tai monenvälisen ennakkohinnoittelusopimuksen antamiseen, vaihdetaan kuitenkin 8 a artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti.

Kohtia 1 ja 2 ei sovelleta, jos rajatylittävää tilannetta varten annettava ennakkopäätös koskee yksinomaan yhden tai useamman luonnollisen henkilön verotusta (4 kohta).

Määräaika on vuoden 2016 joulukuun 31 päivän jälkeen vaihdettaville tiedoille (8 a artiklan 1 kohta) kolme kuukautta sen (ei ensimmäisen vuosipuoliskon, kuten direktiivin suomennos määrää) kalenterivuosisuoliskon päättymisestä, jolla kyseinen ennakkopäätös ka -hinnoittelusopimus annettiin, ja aiemmille tiedoille (8 a artiklan 2 kohta) ennen 1 päivää tammikuuta 2018 (5 kohta).

Toimitettavia tietoja ovat henkilön tunnistetiedot ja tarvittaessa henkilöiden ryhmä, johon se kuuluu (a alakohta), tiivistelmä ennakkopäätöksen tai -hinnoittelusopimuksen sisällöstä, mukaan lukien sellainen yleiskuvaus olennaisesta liiketoiminnasta tai olennaisista liiketoimista tai niiden sarjasta, joka ei johda liike-, elinkeino- tai ammattisalaisuuden tai kaupallisen menettelyn paljastamiseen tai sellaisten tietojen paljastamiseen, joiden paljastaminen olisi vastoin yleistä järjestystä (b alakohta), päivät, jolloin ennakkopäätös tai -hinnoittelusopimus annettu (c alakohta), annettavan ennakkopäätöksen taikka -hinnoittelusopimuksen voimassaolon alkamis- (d alakohta) ja päättymispäivä (e alakohta), jos se mainitaan, ennakkopäätöksen tai -hinnoittelusopimuksen tyyppi (f alakohta), ennakkopäätöksen tai -hinnoittelusopimuksen liiketoimen tai niiden sarjan määrä, jos tällaiseen määrään viitataan tällaisessa päätöksessä tai -hinnoittelusopimuksessa (g alakohta), ennakkohinnoittelusopimuksen osalta siirtohinnan (-oittelun) määrittämisessä käytettyjen perusteiden kuvaus (h alakohta) ja siinä käytetyn menetelmän yksilöinti (i alakohta), niiden muiden jäsenvaltioiden (j alakohta) ja niiden muissa jäsenvaltioissa olevien mahdollisten henkilöiden (k alakohta) yksilöinti, joita ennakkopäätös taikka ennakkohinnoittelusopimus todennäköisesti koskee (ilmoittaen, mihin jäsenvaltioihin kyseiset henkilöt liittyvät), ja (l alakohta) maininta siitä, perustuvatko toimitetut tiedot ennakkopäätöksen tai -hinnoittelusopimuksen vai 8 a artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun pyyntöön eli pyyntöön, joka johti kahden- tai monenvälisen ennakkohinnoittelusopimuksen antamiseen kolmannen maan kanssa (6 kohta). Alakohdissa a, b, h ja k määriteltyjä tietoja ei toimiteta komissiolle (8 kohta). Alakohdassa j yksilöidyn jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on lähetettävä tiedot antaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle vahvistus tietojen vastaanottamisesta viipymättä ja joka tapauksessa seitsemän työpäivän kuluessa, siihen asti kun 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu rekisteri on toiminnassa (9 kohta).

Jäsenvaltiot voivat pyytää lisätietoja ja myös ennakkopäätöksen tai -hinnoittelusopimuksen koko tekstin.

Artikla 8 b koskee jäsenvaltioiden velvollisuutta toimittaa komissiolle vuositilastot automaattisesta tietojenvaihdosta (1 kohta) ja komission velvollisuutta antaa kertomus ja mahdollisia siihen liittyviä ehdotuksia neuvostolle, joka voi arvioida mahdollisuutta lisätä automaattisen tietojenvaihdon tehokkuutta ja toimivuutta ja mahdollisuutta nostaa sen tasoa (2 kohta). Vastaavat säännökset 8 artiklan 4 ja 5 kohdassa kumotaan.

1 artiklan 4 kohta. Artiklaan 20 lisätään 5 kohta, joka koskee vakiomuotoisen lomakkeen ja kielijärjestelyjen hyväksymistä.

1 artiklan 5 kohta. Artiklan 21 3 kohta korvataan uudella salassapitoa koskevalla määräyksellä (1 kohta), jonka mukaan tiedot voivat olla komission turvallisuusjärjestelyt hyväksyvän viranomaisen asianmukaisesti valtuuttamien henkilöiden käytettävissä vain sikäli kuin 5 kohdassa tarkoitetun rekisterin ja CCN-verkon huolto, ylläpito ja kehittäminen sitä edellyttävät.

Artiklaan 21 lisätään uusi 5 kohta, jonka mukaan komissio kehittää 31 päivään joulukuuta 2017 mennessä verotusalan hallinnollista yhteistyötä varten jäsenvaltioiden turvallisen keskusrekisterin, johon 8 a artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan toimitettavat (eli ennakkotietoja ja -hinnoittelusopimuksia koskevat) tiedot kirjataan kohtien mukaisen automaattisen tiedonvaihdon toteuttamiseksi, ja antaa teknistä ja logistista tukea. Jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy rekisterin tietoihin, samoin komissiolla, 8 a artiklan 8 kohdassa asetetuina rajoituksin. Ennen rekisterin käyttöönottoa 8 a artiklan 1 ja 2 kohdan mukainen tiedonvaihto toteutetaan 21 artiklan 1 kohtaa ja sovellettavia käytännön järjestelyjä noudattaen.

1 artiklan 6 kohta. Artiklan 23 3 kohta korvataan uudella säännöksellä, jonka mukaan jäsenvaltion pitää vuosittain toimittaa komissiolle arviointi 8 ja 8 a artiklassa tarkoitetun automaattisen tiedonvaihdon tehokkuudesta ja saavutetuista käytännön tuloksista.

Salassapitoa ja luottamuksellisuutta koskevat artiklan 23 5 ja 6 kohta kumotaan.

1 artiklan 7 kohta. Virka-apudirektiiviin lisätään uusi tietojen luottamuksellisuutta koskeva 23 a artikla, jonka 1 kohdan mukaan komission tulee pitää sille direktiivin mukaan toimitetut tiedot luottamuksellisina unionin viranomaisiin sovellettavien säännösten mukaisesti. Tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin sen määrittämiseen, noudattavatko jäsenvaltiot direktiiviä ja missä määrin näin tapahtuu. Kohdan 2 mukaan jäsenvaltion komissiolle 23 artiklan mukaan toimittamia tietoja ja kaikkia komission niitä käyttäen laatimia kertomuksia tai asiakirjoja voidaan lähettää muille jäsenvaltioille. Lähetettyjä tietoja koskee salassapitovelvollisuus ja niihin sovelletaan tiedot vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön samanlaisille tiedoille antamaa suojaa (ensimmäinen alakohta). Jäsenvaltiot voivat käyttää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja kertomuksia ja asiakirjoja vain analyysitarkoituksiin, eikä niitä saa julkistaa tai saattaa minkään muun henkilön tai elimen saataville ilman komission nimenomaista lupaa (toinen alakohta).

1 artiklan 8 kohta. Artiklaan 25 artiklaan lisätään 1 a kohta, jonka mukaan kun unionin toimielimet ja muut elimet käsittelevät henkilötietoja direktiivin nojalla, sovelletaan asetusta (EY) N:o 45/2001 (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta). Direktiivin asianmukaiseksi soveltamiseksi on kuitenkin rajoitettava asetuksen 45/2001 11 artiklassa, 12 artiklan 1 kohdassa sekä 13—17 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien ja oikeuksien soveltamisalaa siinä määrin kuin se on tarpeen mainitun asetuksen 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen etujen turvaamiseksi.

2 Lakiehdotusten perustelut

2.1 Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta

1 §. *Direktiivin täytäntöönpano.* Pykälään lisättäisiin viittaus direktiiviin (EU) 2015/2376.

2 §. *Soveltamisala.* Soveltamisalaan lisättäisiin annettuja, muutettuja tai uudistettuja ennakkohinnoittelusopimuksia ja rajatylittävää tilannetta varten annettavia ennakkopäätöksiä koskevien tietojen ilmoittaminen automaattisella tietojenvaihdoilla kaikkien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle.

3 §. *Yhteistyömuodot.* Pykälään lisättäisiin uutena yhteistyömuotona annettuja, muutettuja tai uudistettuja ennakkohinnoittelusopimuksia ja rajatylittävää tilannetta varten annettavia ennakkopäätöksiä koskevien tietojen ilmoittaminen automaattisella tietojenvaihdoilla. Lisäksi muutettaisiin pykälän sanamuotoa.

2.2 Laki verotusmenettelystä

17 b §. *Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta.* Pykälään otettaisiin viittaus direktiiviin (EU) 2015/2376. Lisäksi muutettaisiin pykälän sanamuotoa.

2.3 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

3 § ja 13 §. Pykälään otettaisiin viittaus direktiiviin (EU) 2015/2376.

2.4 Laki ulkomaisten välyhteisöjen osakkaiden verotuksesta

2 a §. *Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset.* Pykälään otettaisiin viittaus direktiiviin (EU) 2015/2376. Lisäksi muutettaisiin pykälän sanamuotoa.

3 Voimaantulo

Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016. Sen vuoksi ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä ehdotetaan direktiivi 2015/2376 täytäntöönpantavaksi käyttämällä valtiosopimusten voimaansaattamisessa käytettyä niin sanotun sekamuotoisen voimaansaattamislain kaltaista sekamuotoista täytäntöönpanolakia. Blankettimuotoisen täytäntöönpanosäännöksen mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina voimassa. Laki ehdotus sisältää blankettisäännöksen lisäksi direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeellisia asiasisältöisiä säännöksiä.

Perustuslakivaliokunta on korostanut, että muun muassa yleiset vaatimukset perusoikeuksia koskevan sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta samoin kuin hyvästä lainkirjoittamistavasta edellyttävät Euroopan unionin säädösten sisällyttämistä kansalliseen lainsäädäntöön pääsääntöisesti EU-säädösten asiasisältöä vastaavilla kansallisilla säännöksillä. Valiokunta ei ole kuitenkaan nähnyt valtiosääntöoikeudellista estettä ehdotetunkaltaiselle sekamuotoiselle täytäntöönpanotekniikalle silloin kun kyse on ollut puitepäätösten täytäntöönpanosta (PeVL 18/2003 vp, PeVL 50/2006 vp ja PeVL 23/2007 vp). Puitepäätösten sekamuotoisen täytäntöönpanosääntelyn on niin ikään täytettävä täytäntöönpanosääntelylle asetetut edellä mainitut yleiset vaatimukset (PeVL 50/2006 vp ja PeVL 23/2007 vp).

HE 203/2016 vp

Puitepäätökset muistuttavat lainsäädännön harmonisointinormeina direktiivejä (PeVL 10/1998 vp). Molemmat säädökset velvoittavat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot. Säädyksien yhtäläisyyksien vuoksi sekamuotoisen täytäntöönpanotekniikan käytölle kyseessä olevan direktiivin täytäntöönpanossa ei ole estettä.

Direktiivi on perusteltua panna täytäntöön sekamuotoisella täytäntöönpanolailla. Direktiivin säännösten voidaan katsoa olevan siinä määrin yksityiskohtaisia ja tarkkoja, että niiden voidaan katsoa täyttävän täytäntöönpanosääntelylle asetettavat yleiset vaatimukset. Direktiivissä säännellään vain jäsenvaltioiden viranomaisten välistä toimintaa, ja viranomaisten voitaneen olettaa tuntevan kyseessä olevat säännökset hyvin. Myös aikaisempi muutosdirektiivi on pantu täytäntöön vastaavalla tavalla (HE 129/2015 vp). Lakiehdotus ei sisällä perustuslain kannalta ongelmallisia säännöksiä. Ehdotus voidaan siten hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 4 kohta ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1703/2015, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1703/2015, uusi 5 kohta seuraavasti:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

4) ilmoitetaan toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot raportoitavista tileistä;

5) ilmoitetaan muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle tiedot annetuista, muutetuista tai uudistetuista rajatylittäviä tilanteita varten annettavista ennakkopäätöksistä sekä ennakkohinnoittelusopimuksista.

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää:

- 1) oma-aloitteisen tietojenvaihdon;
- 2) pyyntöön perustuvan tietojenvaihdon;
- 3) erityisiä tulo- ja pääomalajeja koskevan automaattisen tietojenvaihdon;
- 4) raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;

HE 203/2016 vp

5) annettuja, muutettuja tai uudistettuja rajatylittäviä tilanteita varten annettavia ennakkopäätöksiä sekä ennakkohinnoittelusopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;

6) toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon vi-rastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 17 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1704/2015, seuraavasti:

17 b §

Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, tarkoitetun raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on annettava Verohallinnolle direktiivin soveltamista varten tarpeelliset tiedot. Raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on noudatettava direktiivissä ja sen liitteen I jaksoissa I—IX ja liitteessä II raportoiville suomalaisille finanssilaitoksille asetettuja velvoitteita ja niissä säädettyä huolellisuusmenettelyä raportoitavien tilien tunnistamisessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 5 momentti ja 13 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1705/2015, seuraavasti:

3 §

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamasta osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoitettua ylijäämästä, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiaa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotetaan:

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön vaatimuksesta osinko, jos:

a) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/1994) 2 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1706/2015, seuraavasti:

2 a §

Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset

Tätä lakia ei sovelleta ulkomaiseen yhteisöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa valtiossa, jos hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, koskee kyseistä valtiota tai kyseisen valtion kanssa on sovittu viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta veroasioissa, joka yhdessä sopimusvaltioiden sisäisen lainsäädännön kanssa mahdollistaa tämän lain soveltamisen kannalta riittävän tietojenvaihdon. Lisäksi edellytyksenä on, että yhteisö on todellisuudessa asettautunut asuinvaltioonsa ja tosiasiallisesti harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2016

Pääministerin sijainen, ulkoministeri

Timo Soini

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

1.

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 4 kohta ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1703/2015, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1703/2015, uusi 5 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla *annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376*, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

4) ilmoitetaan toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot raportoitavista tileistä.

4) ilmoitetaan toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot raportoitavista tileistä;

5) ilmoitetaan muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle tiedot annetuista, muutetuista tai

Voimassa oleva laki

Ehdotus

uudistetuista rajatylittäviä tilanteita varten annettavista ennakkopäätöksistä sekä ennakkohinnoittelusopimuksista.

3 §

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää oma-aloitteisen tietojenvaihdon, pyyntöön perustuvan tietojenvaihdon, erityisiä tulo- ja pääomalajeja koskevan automaattisen tietojenvaihdon, raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdoilla, toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen siten kuin virka-apudirektiivissä säädetään.

Yhteistyö käsittää:

- 1) oma-aloitteisen tietojenvaihdon;
- 2) pyyntöön perustuvan tietojenvaihdon;
- 3) erityisiä tulo- ja pääomalajeja koskevan automaattisen tietojenvaihdon;
- 4) raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdoilla;
- 5) *annettuja, muutettuja tai uudistettuja rajatylittäviä tilanteita varten annettavia ennakkopäätöksiä sekä ennakkohinnoittelusopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdoilla;*
- 6) toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 17 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 b §:n 1 momentti, sellaisena
kuin se on laissa 1704/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 b §

17 b §

Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta

Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU johdosta

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta sillä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä 2014/107/EU, tarkoitetun raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on annettava Verohallinnolle direktiivin soveltamista varten tarpeelliset tiedot. Raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on noudatettava direktiivissä ja sen liitteen I jaksoissa I—IX ja liitteessä II raportoiville suomalaisille finanssilaitoksille asetettuja velvoitteita ja niissä määriteltyä huolellisuusmenettelyä raportoitavien tilien tunnistamisessa.

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta sillä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, tarkoitetun raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on annettava Verohallinnolle direktiivin soveltamista varten tarpeelliset tiedot. Raportoivan suomalaisen finanssilaitoksen on noudatettava direktiivissä ja sen liitteen I jaksoissa I—IX ja liitteessä II raportoiville suomalaisille finanssilaitoksille asetettuja velvoitteita ja niissä säädettyä huolellisuusmenettelyä raportoitavien tilien tunnistamisessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

3.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 5 momentti ja 13 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1705/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamista osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoitettua ylijäämäästä, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna *neuvoston direktiivillä 2014/107/EU* direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasia-

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamista osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoitettua ylijäämäästä, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitettua vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voittoosuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla *annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376*, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasia-

HE 203/2016 vp

Voimassa oleva laki

voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotetaan:

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön vaatimuksesta osinko, jos:

a) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja

Ehdotus

assa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

13 §

Verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotetaan:

3) Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön vaatimuksesta osinko, jos:

a) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla *annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376*, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**ulkomaisten välyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisten välyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain (1217/1994) 2 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1706/2015, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 a §

2 a §

Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset

Euroopan talousalueella tai verosopimusvaltiossa asuvia yhteisöjä koskevat tarkemmat määräykset

Tätä lakia ei sovelleta ulkomaiseen yhteisöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa valtiossa, edellyttäen, että hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, koskee kyseistä valtiota tai *että* kyseisen valtion kanssa on sovittu viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta veroasioissa, joka yhdessä sopimusvaltioiden sisäisen lainsäädännön kanssa mahdollistaa tämän lain soveltamisen kannalta riittävän tietojenvaihdon. Lisäksi edellytetään, että yhteisö on todellisuudessa asettautunut asuinvaltioon ja tosiasiallisesti harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Tätä lakia ei sovelleta ulkomaiseen yhteisöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa valtiossa, *jos* hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla *annetulla* neuvoston direktiivillä (EU) 2015/2376, koskee kyseistä valtiota tai kyseisen valtion kanssa on sovittu viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta veroasioissa, joka yhdessä sopimusvaltioiden sisäisen lainsäädännön kanssa mahdollistaa tämän lain soveltamisen kannalta riittävän tietojenvaihdon. Lisäksi *edellytyksenä on*, että yhteisö on todellisuudessa asettautunut asuinvaltioon ja tosiasiallisesti harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .